

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/289/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313202357
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8313202357.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a z členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti žalovanej B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/X, M., právne zastúpená JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, Námestie slobody 25, Humenné, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, IČO: 42 309 166, právne zastúpené Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, o zaplatenie 2 194,47 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 11C 202/2013 - 133 zo dňa 16.09.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch o určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú, o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 798,65 Eur a to tak, že žalovanej povolil mesačné splátky po 50,- Eur počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky do konca príslušného mesiaca, žalovaná stráca výhodu splátok. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Ďalej súd určil, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve zo dňa 16.11.2004 v časti, kde je uvedené „že klient a spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. obojstranným podpísaním tejto Úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru s vydaním platobnej úverovej karty spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., a za podmienok hlavy 8, 9, 10 a 11 Úverových zmluvných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy, a to s úverovým rámcom 30 000,-Sk a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1 200,-Sk. Spoločnosť Home Credit Slovakia a.s., má pritom výhradné právo jednostranne zmeniť úverový rámec a podmienky vydania platobnej úverovej karty. Právne následky zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru nastanú zaslaním a doručením platobnej úverovej karty spolu s Výzvou o jej aktivácii a Príručky pre jej držiteľa klientovi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., v súlade s ustanoveniami hlavy 8 Úverových zmluvných podmienok v lehote 12 mesiacov odo dňa uzatvorenia tejto zmluvy. Ak spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., na základe posúdených údajov uvedených v tejto zmluve nezašle klientovi platobnú úverovú kartu spolu s ďalšími predpísanými dokladmi v uvedenej lehote, márnym uplynutím tejto lehoty platnosť zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru zaniká uplynutím posledného dňa tejto lehoty“ je neprijateľná. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania 103,99 Eur k rukám právneho zástupcu žalovanej, do 3 dní od jeho právoplatnosti. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobca na základe zmluvy o úvere č. 3411137427 zo dňa 16.11.2004 poskytol žalovanej úver 995,81 Eur na nákup tovaru - práčky (správne má byť uvedené na nákup vstavanej rúry - poznámka odvolacieho súdu). Zaplatenie tohto úveru nebolo predmetom konania. Žalobca svoj nárok odvíjal od ustanovení úverovej zmluvy, kde na rovnakej strane ako podpisy oboch zmluvných strán je uvedené, že podpisom Úverovej zmluvy zároveň účastníci uzatvárajú aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru. Úverový rámec bol dohodnutý vo výške 995,81 Eur a dňa 04.04.2006 žalovaná prvýkrát čerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky. Zároveň dňa 24.11.2008 žalovaná požiadala o zmenu výšky úverového rámca, a to o navýšenie úverového rámca o 995,81 Eur, čím bolo žalovanej odsúhlasené navýšenie úverového rámca na 1 991,63 Eur. Podľa tvrdení žalobcu, právny vzťah medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom mal vzniknúť práve na základe uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá bola uzatvorená podpisom úverovej zmluvy, podľa ktorej poskytol žalobca žalovanej revolvingový úver, ktorý čerpala prostredníctvom úverovej karty. Podľa názoru súdu zmluvným ustanovením spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie úveru na obstaranie kúpy tovaru bolo vnútené aj poskytnutie revolvingového úveru, o ktorý nežiadal a nemal možnosť vylúčiť zmluvu o revolvingovom úvere. Žalovanej ako spotrebiteľovi bol vnútený produkt - úver, o ktorý nežiadala a v čase žiadosti nemala o podmienkach poskytnutia úveru zodpovedajúce informácie. Najmä zodpovedajúcim spôsobom na uzatvorenie zmluvy jej nebol predložený taký návrh, ktorý by obsahoval základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedením všetkých podmienok poskytnutia úveru, pričom nemožno odhliadnuť od skutočnosti, že nemala ako vylúčiť uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere, poskytnutie úverového rámca, vydanie kreditnej karty. Súdom skúmaná predtlačená zmluva kontextovo začlenená ako osobitné zmluvné ustanovenie v inej úverovej zmluve neobsahovala podstatné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., preto je zmluvné ustanovenie - resp. zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na obstaranie vecí spotrebiteľ uzatvára súčasne aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru (ak chce získať úver na kúpu tovaru a je donútený fakticky podpísať aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru), je v rozpore s ust. § 4 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov. Poskytnutie spotrebiteľského úveru je nepriamo viazané na obstaranie vecí (úhradu kúpnej ceny) na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. Uvedená zmluvná úprava spôsobuje následky, že pokiaľ by spotrebiteľ nechcel žiadať o uzatvorenie zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, nemohol by uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože predtlačené ustanovenie zmluvy, ktorou sa podpisom zmluvy o úver automaticky uzatvára aj zmluva o poskytnutí revolvingového úveru, nie je možné vylúčiť. Nie je pritom podstatné, či bude alebo nebude revolvingový úver poskytnutý, nakoľko poskytnutie závisí výslovne od rozhodnutia veriteľa. Zároveň nie je ani podstatné, či aj dôjde k čerpaniu revolvingového úveru a následnému vzniku povinnosti splácať úver a s tým spojené úroky a poplatky a viazanosť zmluvných povinností spotrebiteľa na „prvé použitie karty“, pretože fakticky schválením „žiadosti“ a poskytnutím úverovej alebo kreditnej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver (produkt, služba), o ktorý nežiadal. Pritom spotrebiteľ aj pri malej nepozornosti ani nemusí mať vedomosť o tom, že o poskytnutí takéhoto úveru žiada, nemá ani prehľad o podmienkach poskytovania následného revolvingového úveru, ktoré vôbec nie sú totožné s podmienkami úveru, o ktorý bezprostredne klient žiada (okrem zvolenej možnosti splácania) a môže sa o nich len domnievať. Preto ak aj takýto spotrebiteľ použije úverovú alebo kreditnú kartu alebo začne čerpať úver iným spôsobom, nemá prehľad o jeho povinnostiach, ktoré mu z takéhoto vzťahu môžu vyplývať. Preto mal súd za to, že samotná formulácia zmluvnej podmienky, ktorou sa v zmluve o poskytnutí jedného spotrebiteľského úveru vnúti aj poskytnutie iného úveru, rôzneho alebo rovnakého druhu, nemá iné odôvodnenie ako snahu veriteľa zabezpečiť ďalšiu jeho obchodnú činnosť vnútením produktu. Uvedené predstavuje výslovne zabezpečenie záujmov veriteľa - poskytovateľa služieb využívajúc neznalosť spotrebiteľa o podmienkach produktu, ale hlavne skutočnosť, že jednoduché poskytnutie ďalšieho úveru dorúčením kreditnej karty samo osebe nabáda k jej použitiu, hoci možno konštatovať, že bez takéhoto vnútenia by klient - spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Takéto konanie veriteľa je aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku, nakoľko spotrebiteľovi bol vnútený produkt a tým, aj v prípade neskoršieho záujmu o tento produkt je spotrebiteľ zbavený možnosti voľby medzi inými ponukami obdobných úverov iných poskytovateľov. Z týchto dôvodov súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky (§ 153 ods. 4 O.s.p.).

Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že medzi účastníkmi konania nedošlo k uzatvoreniu platného právneho úkonu - zmluvy o revolvingovom úvere, lebo na strane žalovanej neexistovala slobodná a vážna vôľa uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere (§ 37 ods. 1, § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Súd zohľadnil

najmä to, že úverová zmluva je zmluvou, ktorá má čiastočne formulárovú podobu, údaje na nej sú písané rôznym typom a veľkosťou písma. Medzi veľkosťou ustanovení týkajúcich sa úverovej zmluvy (výška úveru, výška mesačných splátok, počet splátok, a pod.) a ustanovením obsahujúcim prejav vôle žalobcu a žalovanej uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere je podstatný veľkostný rozdiel. Ustanovenia úverovej zmluvy sú dostatočne veľké pre potreby voľného čítania a sú prehľadne vypísané v tabuľkovej forme. Ustanovenie obsahujúce dohodu o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere je napísané hustým, malým a ťažko čitateľným písmom. Preto zmluvu o revolvingovom úvere označil za „skrytú zmluvu“, čo vyplýva aj z okolností, za ktorých došlo k podpisu listiny, na ktorej boli obe obsiahnuté. Listinu obsahujúcu úverovú zmluvu ako aj revolvingovú zmluvu žalovaná podpísala počas jedného kontraktačného procesu, ktorého účelom bolo medzi stranami uzavrieť úverovú zmluvu. Vôľa zo strany žalovanej smerovala výlučne k uzavretiu úverovej zmluvy a nie aj zmluvy o revolvingovom úvere. Napokon súd poukázal na to, že návrh úverovej zmluvy bol po formálnej aj obsahovej stránke vypracovaný výlučne žalobcom. Boli do nej doplnené len údaje týkajúce sa žalovanej a len ustanovenia týkajúce sa samotnej výšky úveru uvedené vo formulárovej časti zmluvy, avšak len čo sa týka úverovej zmluvy a nie zmluvy o revolvingovom úvere. Ostatné ustanovenia a klauzuly na listine boli vyhotovené žalobcom vopred bez toho, aby žalovaná ich znenie mohla akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť. Žalovaná nielenže nemohla ovplyvniť znenie revolvingovej zmluvy, ale ani to, či sa takéto ustanovenie na listine vôbec má nachádzať alebo nie. Súd teda uzavrel, že k platnému uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere nedošlo. Vzhľadom k tomu, že žalovaná reálne dostala od žalobcu finančné prostriedky vo výške 3 814,26 Eur, je povinná takto poskytnuté plnenie v zmysle ust. § 451 ods. 1, 2 a § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť, aby na jej strane nevzniklo bezdôvodné obohatenie. Keďže v konaní bolo preukázané, že reálne zaplatila - vrátila žalobcovi sumu 3 015,61 Eur, súd žalobcovi priznal z titulu bezdôvodného obohatenia 798,65 Eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej súd povolil žalovanej splátky dlžnej sumy v mesačných splátkach po 50 Eur, pod stratou výhody splátok pri vynechaní čo i len jednej splátky, a to počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., tak, že pomerne úspešnejšej žalovanej priznal náhradu trov právneho zastúpenia 103,94 Eur. O trovách vedľajšieho účastníka rozhodol súd tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku, a to konkrétne proti výrokom o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania účastníkov podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie, alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť tak, aby žalobe žalobcu bolo v celom rozsahu vyhovené. Uplatnil si trovy odvolacieho konania, ktoré špecifikoval. Ako dôvod uviedol, že účastníci dňa 16.11.2004 uzatvorili úverovú zmluvu a súčasne na rovnakej strane, kde sú umiestnené podpisy zmluvných strán aj zmluvu o revolvingovom úvere. Zmluva je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovanej. Svoju vôľu byť viazaný touto zmluvou a jej súčasťami potvrdila žalovaná podpisom priamo na prednej strane zmluvy. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo zmluvy alebo z úverových zmluvných podmienok. Pokiaľ ide o uzavretie zmluvy na vopred pripravenom tlačive, formulárový typ zmluvy je v tomto prípade úplne bežnou obchodnou zvyklosťou a žiadny zákon použitia formulárového typu zmlúv, ktorý rešpektuje ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, nevyklučuje. Pre tento typ zmluvy je typické, že druhá strana, v tomto prípade spotrebiteľ, nemá v kompetencii upravovať takéto návrhy zmlúv, prípadne len čiastočne, ale je stále na jeho vôli, či zmluvu uzavrie alebo nie. Ak je formulárový typ zmluvy v súlade s ustanoveniami právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, nič nebráni tomu, aby úverové zmluvy boli uzavreté aj formou typovej formulárovej zmluvy. Žiadny zákon nezakazuje uzavrieť viac úverových zmlúv na jednej listine. Z uvedených dôvodov je záver o nedostatku písomnej formy zmluvy o revolvingovom úvere nesprávny. Rovnako je nesprávny záver, podľa ktorého zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Zmluva o revolvingovom úvere všetky zákonom stanovené náležitosti spĺňa. V čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere počet splátok nemôže byť známy. Navyše zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom zmluvy, ale účinnou až okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty, a to po jej riadnej a včasnej aktivácii. Uzatvorením zmluvy o revolvingovom úvere tak žiadne povinnosti žalovanej priamo z tejto zmluvy nevznikli. K vzniku povinnosti žalovanej splatiť úver došlo až po prvom čerpaní finančných prostriedkov z úverovej karty po jej riadnej a včasnej aktivácii. Pokiaľ ide o určenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú, žalobca uviedol, že zo strany súdu išlo o nepredvídateľné rozhodnutie (ktorým žalobcovi fakticky

odňal možnosť konať pred súdom), keďže mu neoznámil vopred svoj zámer postupovať ex officio, viesť dokazovanie aj týmto smerom a neumožnil tak účastníkom vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Objektívne tak došlo k prekvapivému rozhodnutiu súdu.

Žalovaná ani vedľajší účastník sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti t.j. vo výrokoch o určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú, o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania potvrdil v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p..

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p., dospel k správny skutkový aj právny záverom, s ktorými sa stotožnil. Na doplnenie odvolací súd uvádza nasledovné:

Odvolací súd nemá žiadne pochybnosti o tom, že zmluva, ktorú uzatvorili účastníci konania dňa 16.11.2004 (na čl. 8 spisu) je zmluvou spotrebiteľskou uzatvorenou v podobe štandardnej formulárovej zmluvy, pre ktorú je typické to, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Spotrebiteľ teda buď prijme zmluvu, ktorú dodávateľ dopredu pripravil a predformuloval zvyčajne vo svoj prospech, alebo zmluvný vzťah nevznikne. V takomto prípade je spotrebiteľ - žalovaná slabšou zmluvnou stranou, a to z hľadiska informovanosti i vyjednávacej pozície. Podľa obsahu úverovej zmluvy, mal úver poskytnutý žalovanej slúžiť na nákup presne označeného tovaru - vstavanej rúry HC 00EF4 INOX zn. Ardo. Je teda zrejmé, že úmyslom žalovanej bolo získanie úveru na nákup spotrebného tovaru. Inú vôľu žalovaná v čase uzatvorenia zmluvy nemala, a teda nebolo jej cieľom uzatvoriť i ďalšiu zmluvu o revolvingovom úvere. Dôkazom toho je i skutočnosť, že k aktivácii karty potrebnej k účinnosti zmluvy o revolvingovom úvere a prvému výberu z bankomatu došlo až dňa 04.04.2006, teda približne rok a pol od uzatvorenia úverovej zmluvy.

Podmienkou platnosti právneho úkonu podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je to, aby právny úkon sa urobil slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. V opačnom prípade je právny úkon neplatný.

Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu.

Z predloženej zmluvy je možné ustáliť, že účastníci konania uzatvorili individuálne špecifikovanú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver na nákup tovaru. Touto zmluvou však v ďalšom žalobca vopred vnútil žalovanej aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu, a to získanie úveru na nákup tovaru. Ako vyplýva z predtlače úverovej zmluvy žalovaná súčasne jedným a tým istým podpisom na zmluve sa podpísala aj pod tú časť predtlače listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, pričom tento mal vzniknúť až v budúcnosti. Teda, ak chcela žalovaná získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo primárne jej pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu so žalobcom, nemala na výber a musela podpísať predloženú predtlač listiny obsahujúcu v sebe tiež náležitosti iného právneho úkonu. Tieto skutkové zistenia vyplývajú aj z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu. V tomto prípade sa tak dá usudzovať na nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu so žalobcom, ako bol primárne vo sfére jeho záujmu. Uvedené sa nepochybne týka i vôle spotrebiteľa byť viazaný hlavou 8, 9, 10 a 11 úverových podmienok vzťahujúcich sa na revolvingový úver, nakoľko podpisom úverovej zmluvy žalovaná prehlásila, že sa oboznámila s úverovými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady. Keďže úverová zmluva sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru, spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s hlavami 8, 9, 10 a 11 úverových podmienok týkajúcich sa práve revolvingového úveru a úverovej karty.

V čase uzatvorenia úverovej zmluvy žalovaná inú vôľu než tú, ktorá smerovala k získaniu úveru na nákup konkrétneho spotrebného tovaru nemala. Nedostatok vôľe žalovanej uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere spôsobuje teda absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Následne po takto neplatne uzatvorenom právnom úkone medzi účastníkmi až do doby aktivácie karty nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere v písomnej forme. Takáto písomná forma bola podmienkou platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), a to aj vtedy, ak spotrebiteľovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Medzi účastníkmi tak nedošlo k uzavretiu zmluvy v zákonom predpísanej forme, čo je dôvodom spôsobujúcim neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 46 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o účinnosť zmluvy o revolvingovom úvere táto mohla nastať aktiváciou úverovej karty len v prípade platne uzatvorenej zmluvy. Ak účastníci zmluvu platne neuzatvorili, žalobcom uplatnený nárok na vrátenie ním poskytnutých finančných prostriedkov mohol byť posúdený len ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Okrem toho konanie žalobcu pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere má navyše znaky nekalosti, čo nie je v súlade so zásadou dobrých mravov uplatňovanou v spoločnosti.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Podľa ustanovenia § 6 ods. 3 tohto právneho prepisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Úverová zmluva vypracovaná žalobcom a predložená žalovanej na podpis vzbudzuje zdanie, ako keby jej obsahom bol len jeden právny úkon. Je to evidentné hneď z jej označenia. Až úplne na konci pretlačeného formulára úverovej zmluvy je na 8 riadkoch drobným písmenom spomenutá ďalšia zmluva, a to zmluva o revolvingovom úvere. V prípade dvoch alebo viacerých úverov obsiahnutých v jednej listine, by preto malo byť bežnou praxou a zvyklosťou bankových alebo nebankových subjektov túto pluralitu úverov zvýrazniť. Žalobca túto pluralitu poskytnutých úverov vôbec nezvýraznil, ale naopak vyvolal dojem, ako keby žalovanej mal byť poskytnutý iba úver jeden. Takéto konanie žalobcu bežnej praxi a zvyklostiam odporuje a preto je v rozpore s dobrými mravmi. Konanie priečiace sa dobrým mravom je preto dôvodom neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku týkajúcu sa odňatia možnosti konať uplatnenú žalobcom z dôvodu, že nemal možnosť sa vyjadriť k posúdeniu zmluvnej podmienky ako neprijateľnej, odvolací súd uvádza, že táto nie je dôvodná, a to hneď z viacerých dôvodov. Občiansky súdny poriadok a ani iný právny predpis neustanovuje povinnosť súdu informovať účastníka konania o tom, že mieni zmluvnú podmienku posudzovať ako neprijateľnú. Podľa § 153 ods. 3 O.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve. Z uvedeného naopak vyplýva, že súd ex offio môže rozhodnúť o neprijateľnosti takejto podmienky. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie,

že žalobca nemal vedomosť o možnosti posúdenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, keďže súd už vo viacerých rozhodnutiach judikoval neprijateľnosť takejto, resp. obdobnej zmluvnej podmienky s podobným obsahom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co 20/2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 12C 261/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 132/2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 6C 139/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co 8/2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 11C 183/2013). V zmysle ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Z citovaného ustanovenia teda dokonca vyplýva, že žalobca má povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorá už bola vyhlásená za neprijateľnú. Napokon je potrebné uviesť, že na čl. 31 spisu sa nachádza podanie žalobcu zo dňa 26.07.2013, v ktorom sa okrem iného vyjadruje k odporu žalovanej, v ktorom namietala neprijateľnosť zmluvných podmienok. Tvrdenie žalovaného o odňatí možnosti konať pred súdom nebolo dôvodné.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok vo výroku určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Úspešnej žalovanej ani vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej v odvolacom konaní trovy konania nevznikli a žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, preto súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.